

Kandidatundersøgelsen på Musikvidenskab

Perspektiver for musikvidenskabelige kandidater. En kommentar til undersøgelsen

af Michael Fjeldsøe, studieleder

Kandidatundersøgelsen, som publiceres her, er den hidtil mest omfattende og detaljerede undersøgelse af, hvor musikvidenskabelige kandidater finder arbejde. Undersøgelsen er iværksat af Studienævnet for to år siden og bearbejdelsen af de mange data har været et stort arbejde. Nu foreligger den endelig og giver indblik i, hvor musikvidenskabelige kandidater, der færdiggjorde deres uddannelse i årene 1997-2003, faktisk har fundet beskæftigelse. Undersøgelsens materiale er indhentet i slutningen af 2004 og tegner således et øjebliksbillede af 120 kandidaters erhvervssituation. Desuden fokuserer undersøgelsen på karriereveje og jobindhold.

Undersøgelsen omfatter 120 ud af 160 kandidater fra den undersøgte periode og har således en svarprocent på 75%. Undersøgelsens resultater kan altså anses for at være temmelig sikre, når det drejer sig om de overordnede tendenser. Det er klart, at den statistiske usikkerhed øges, jo mere man går i detaljer, men ikke mere end hvad der er tilfældet for andre undersøgelser af denne art.

Det er altid vigtigt at gøre sig klart, hvad en undersøgelse siger noget om. Denne undersøgelse siger noget om arbejdsmarkedet og erhvervssituationen for musikkandidater med en kandidatalder på 2-8 år. Det er vigtig viden, når man skal prøve at danne sig et realistisk billede af, hvordan arbejdsmarkedet så ud for nylig og hvordan vi forestiller os det vil se ud i fremtiden.

Andre statistikker og undersøgelser siger noget om andre ting. Blandt de vigtigste statistikker er magistrernes A-kasses ledighedsstatistik, som løbende tegner et øjebliksbillede af, hvor mange af deres A-kassemedlemmer, der er berørt af ledighed. Disse tal skal i gennemsnit divideres med ca. 0,74 for at omregne tallet til antal fuldtidsledige. Udviklingen gennem det seneste år har været, at musikvidenskab har bevæget sig fra at ligge ca. 20 % under gennemsnittet for humaniora op på gennemsnittet for humaniora, fra ca. 12 % berørt af ledighed i januar 2005 til ca. 15 % i januar 2006. I de allernyeste tal fra marts 2006 er den faldet til 11,6 % og ligger igen lidt under tallet for humaniora som helhed (12,2 %). Her regnes alle med deltidsarbejde altså som arbejdsløse, og dem som har arbejde inden for andre akassers område, fx Dansk Journalistforbund, regnes ikke med. En hovedårsag ser jeg i, at vi har produceret mange kandidater de sidste par år samtidig med at kommunalreform og gymnasiereform har ført til stor forsigtighed med ansættelser, indtil man vidste, hvordan reformerne ville virke. Der er stadig en aldersfordeling af gymnasielærere, der tilsiger, at der bliver brug for nye også fremover.

En anden vigtig undersøgelse er netop offentliggjort af Videnskabsministeriet, der har opgjort, hvor stor en del af en kandidatårgang, der er i beskæftigelse målt på et bestemt tidspunkt, der for den enkelte kandidat vil ligge mellem 6 og 18 måneder efter uddannelsens afslutning. Her måler man på et komplet grundlag af kandidater opgjort af Danmarks Statistik, årgang for årgang af færdige kandidater. Her måler man altså, hvor mange der er berørt at arbejde, og regner de deltidsbeskæftigede med under beskæftigede.

Videnskabsministeriets tal viser, at af dem, der fuldførte deres BA i 2002, fortsatte 95 % på kandidatuddannelsen og 2 % er i beskæftigelse. Af dem, der fuldførte deres BA som årgang 2003, fortsatte 87 % på et kandidatstudie og 11 % er i beskæftigelse. Af vores færdige Bachelorer er kun 2 % uden for arbejdsstyrken og ingen er registreret som ledige, når man som her regner kandidatuddannelse som en beskæftigelse.

For kandidatuddannelsen ligger vi også flot. Faktisk er musikvidenskab blandt de humanistiske fag, der er bedst til at få sine kandidater i arbejde. Gennemsnittet for alle kandidater i landet, for årgangene 2002 og 2003, der er i beskæftigelse på det målte tidspunkt, er 83 %. Til beskæftigede regnes ph.d.-studerende, beskæftigede og folk der er i udlandet. For humaniora på landsplan er dette tal 73 %. For humaniora i

København er det for 2002-årgangen 76 % og for 2003-årgangen 75 %. For musikvidenskab i København er tallene 89 % for 2002-årgangen og 83 % for 2003-årgangen.

Andre tal får man, hvis man følger de enkelte årgange efter indskrivningstidspunkt. Disse målinger handler om gennemførelstider og frafaldsprocenter. Et rædselstal er den officielle måling på 1999-årgangen af studerende på MI, siger at kun 7 % gennemførte deres BA på normeret tid. Det er regnet på en hård og urimelig måde, hvor der hverken tages hensyn til studieskift, barselsorlov eller andet, men man kan sammenligne med andre fags tal udregnet på samme måde. Der findes enkelte andre fag på humaniora i København, hvor det er lige så ringe, men det er ingen trøst. Den nye BA 2005-studieordning retter helt sikkert op på det. Til gengæld viser tallene, at vores studerende bliver på studiet. Efter fire år havde 32 % bestået deres BA og yderligere 40 % var stadig aktive studerende i 2004, hvilket givet frafald på 28 %. Sammenlignet med det andre humaniorafag i København ligger kun audiologopædi og eksimologi med et lavere frafald, mens andre fag har op til 70, 80 og et enkelt fag tæt på 90 % frafald.

Man kan tegne følgende billede: Vores studerende har i høj grad en trofasthed over for deres studievalg og ønsker at gennemføre studiet. Optagelsesprøven har ud over den effekt, at der er sikret et bestemt niveau af musikalske færdigheder, med stor sikkerhed den virkning, at vi kun optager folk, der på forhånd har tænkt igennem, at de vil studere musikvidenskab og som aktivt har gjort noget for at blive optaget her. På 1999-årgangen (og med deres studieordning) var det mere reglen end undtagelsen, at det tog ret meget længere tid end normeret. I praksis fortsætter alle studerende på en kandidatuddannelse, med mindre de får arbejde efter deres BA.

Kandidatundersøgelsen og Videnskabsministeriets tal viser, at vores kandidater har været gode til at skaffe sig arbejde. Andelen af færdiguddannede, der er berørt af beskæftigelse, ligger i top blandt de humanistiske fag. Kandidatuddannelsen afspejler tydeligt, at kandidaterne har fået fodfæste på et bredt arbejdsmarked. Det er således anakronistisk fortsat at tale om musikvidenskab som primært et 'gymnasiefag'. Vi har i de kandidatårge, der indgår i kandidatundersøgelsen, afsat 33 % af kandidaterne til gymnasieskolen. Yderligere 12 % arbejder som musikundervisere på andre områder. Lidt overraskende for mig er det, at 7 er ansatte som folkeskolelærere. Det er min forestilling, at der fortsat vil blive brug for gymnasielærere, og at gymnasiet vil have tofagskandidater. Der vil også stadig være et arbejdsmarked for musikundervisere uden for gymnasiet. Tilsammen udgør de to områder i undersøgelsen lige under halvdelen af ansættelserne og det er antagelig et realistisk niveau også fremover.

Knap 20 % er ansat på det kulturadministrative arbejdsmarked og en lille gruppe inden for formidling, journalistik og marketing. Desuden kan vi se, at 17 % af alle er ansat i den private sektor. Vores kandidater har således opnået at få fodfæste på et arbejdsmarked, som uddannelsen traditionelt ikke har haft i fokus.

Det er karakteristisk for arbejdsmarkedet for musikvidenskabelige kandidater, at dele af arbejdsmarkedet er præget af deltidsjob. På undersøgelsestidspunktet var 58 % ansat i et fuldtidsjob, mens kun 4 % var fuldtidsarbejdsløse. Gymnasieskolen, folkeskolen og det kulturadministrative arbejdsmarked har en høj andel af fuldtidsstillinger (ca. 77 %). Den gruppe, der definerer sig som musikere, har en meget lav grad af fuldtidsbeskæftigelse. På undervisningsområdet er der også tradition for deltidsansættelser, og mange kombinerer på dette område flere deltidsjob. Sådanne strukturelle forhold har vi meget lidt indflydelse på, men det skal ikke afholde os fra at udanne til alle de relevante arbejdsområder.

Studienævnet har netop genstartet arbejdet med at udforme den nye kandidatuddannelse i musikvidenskab. Vi har bedt om som udgangspunkt at få formuleret fire kompetenceprofiler, som retter uddannelsen mod forskellige dele af arbejdsmarkedet for musikkandidater. Det er studienævnets opfattelse, at kandidatundersøgelsens billede af arbejdsmarkedets for de seneste kandidatårge ligger godt i tråd med tanken om de fire kompetenceprofiler. Mange af de samme ideer er bygget ind i den BA-studieordning, som startede i 2005, og i indførelsen af nye studieelementer på den nuværende KA-uddannelse. Vi håber på et konstruktivt medspil fra mange sider, ikke mindst fra de studerende, som til sin tid skal gå på den nye uddannelse.

Undersøgelsen

Indledning

I efteråret 2004 iværksatte Studienævnet en undersøgelse af, hvor de musikvidenskabelige kandidater uddannet i årene 1997-2003 var beskæftiget. Der viste sig at være i alt 160 kandidater uddannet i denne periode. Undersøgelsen blev foretaget som telefoninterviews i juledagene 2004 og det lykkedes at få fat i 120 af kandidaterne i ind- og udland. Alle, som vi kom i kontakt med, havde lyst til at deltage. Der var udarbejdet en spørgeguide, som alle interview forholdt sig til, og der var desuden mulighed for at komme med yderligere kommentarer. Spørgeguiden er gengivet andetsteds i bladet. Selv om der er vis statistisk usikkerhed med 120 svar, så udgør de 75 % af alle kandidater fra perioden og kan således give et billede af situationen for kandidater med en musikvidenskabelig kandidatuddannelse.

Formålet med undersøgelsen var at give et overblik over kandidaternes placering på arbejdsmarkedet og at forholde det til en række faktorer for at se, hvordan uddannelsen og andre forhold spiller ind. For det første skulle undersøgelsen kortlægge kandidaternes beskæftigelse og karriereveje: Hvad laver kandidaterne i øjeblikket? Er de fuldtids- eller deltidsansatte? Hvor mange er ansat inden for den private sektor? Hvor mange er helt eller delvis på dagpenge?

For det andet skulle undersøgelsen belyse hvordan kandidaterne udnytter deres musikvidenskabelige kompetencer og kvalifikationer: I hvor høj grad arbejder de med noget, der direkte eller delvist relaterer til deres musikvidenskabelige uddannelse?

For det tredje fokuserer undersøgelsen på kandidaternes valg af tilvalg/sidefag og hvilken indflydelse det har på deres jobmuligheder og beskæftigelsesgrad.

Undersøgelsens resultater blev i første omgang lagt ind i en database. Herfra har vi trukket de resultater, som nu offentliggøres. Resultatet af kandidatundersøgelsen skal dels bruges i studienævnets arbejde med at udvikle uddannelsen. Det er aktuelt relevant i forhold til reformen af kandidatuddannelsen. Desuden kan den være et hjælpemiddel for nuværende studerende, der står over for valg af fag og studieprofil.

Undersøgelsen blev i første omgang offentliggjort i et temanummer af Musikvidenskabeligt Instituts blad DoreMI. Her findes også, for at sætte ansigt på nogle af kandidatvejene interview med nogle udvalgte musikkandidater, der i dag arbejder i forskellige brancher. Her finder man desuden yderligere kommentarer fra redaktionen, studielederen og viced studielederen.

Kandidaternes sammensætning

Nedenstående skemaer viser en fordeling af kandidater efter køn og dimissionsår. Her er antal af kandidater i alt 120, hvoraf 67 er kvinder, 45 er mænd og 8 ikke har oplyst køn (intervieweren fik ikke noteret kønnet i interviewet). Det vil sige, at ca. 60 % af respondenterne er kvinder. Dette bør man have i baghovedet, når man betragter materialets resultater i forhold til kønsfordelingen.

Aldersgruppe (på undersøgelsestidspunktet):	Mænd	Kvinder	Uoplyst	Kandidater/ aldersgruppe
28-29 (ingen < 28)	2	10	0	12
30-34	23	32	3	58
35-39	15	18	3	36
40-44	3	4	2	9
45-49	1	1	0	2
50+	1	2	0	3
I alt:	45	67	8	120

Egentlig skulle undersøgelsen kun indbefatte kandidater fra 1997-2003, men der har alligevel sneget sig tre kandidater med fra tidligere årgange.

Argang	Mænd	Kvinder	Uoplyst	Kandidater/ dimmisionsår
1992	1	0	0	1
1993	0	0	0	0
1994	0	1	0	1
1995	0	0	1	1
1996	0	0	0	0
1997	2	3	0	5
1998	6	11	1	18
1999	10	4	3	17
2000	8	6	1	15
2001	5	15	1	21
2002	9	12	0	21
2003	4	15	1	20
I alt:	45	67	8	120

De fleste af de følgende tabeller vil ikke være fordelt på køn og dimmisionsår. Ej heller vil de være køn- og aldersspecifikke. Datamaterialet er ganske enkelt for småt til, at man vil få et meningsfyldt resultat. I de tilfælde, hvor der forekommer en tydelig overvægt af et bestemt køn eller af en bestemt aldersgruppe, vil vi nævne det i teksten.

Beskæftigelsesgrad

Ca. 74% af samtlige kandidater har prøvet at have et fuldtidsjob. De fleste kandidater får deres første fuldtidsjob samme år, som de dimmitterer.

Antal år før første fuldtidsjob	Mænd	Kvinder	uoplyst	Antal år for begge køn:	Andel i procent
0	19	32	5	56	47
1	6	8	0	14	12
2	4	5	0	9	8
3	2	2	2	6	5
4	2	0	0	2	2
5	1	1	0	2	2
I alt der har haft fuldtidsjob:	34	48	7	89	74
Har aldrig haft fuldtidsjob:	11	19	1	31	26
I alt, alle kandidater:	45	67	8	120	100

71 af de i alt 120 kandidater var på undersøgelsestidspunktet ansat i en fuldtidsstilling (58%). I lyset af datamaterialets kønsfordeling er der ikke nogen signifikant forskel på mænd og kvinder her.

Det skal bemærkes, at en kandidat sagtens kan arbejde 37 timer om ugen eller mere, selvom han/hun ikke er ansat i en fuldtidsstilling. En del kandidater sammensætter deres arbejdsliv af to eller flere deltidstillinger. Indeværende undersøgelse giver dog ikke noget billede af, om kandidaten aflægger arbejdstimer svarende til fuldtidsarbejde, hvis denne ikke er ansat i en fuldtidsstilling. Ej heller viser undersøgelsen,

om kandidaten modtager supplerende dagpenge. Af undersøgelsen kan vi i realiteten altså ikke se "hvor arbejdsløse" disse kandidater er. Kun 5 er fuldtidsarbejdsløse.

Man kan desuden få et fingerpeg om situationen når man sammenholder med, at antallet af musikvidenskabelige kandidater i MA, der var berørt af arbejdsløshed på undersøgelsestidspunktet var 14,3% (jan. 2005). Det var i øvrigt stigende i forhold til året før (12,1% i jan. 2004), hvor tendensen var faldende inden for de fleste af de øvrige store humaniorafag.

Valg af sidefag/ tilvalg

En kandidats valg af sidefag kan have betydning for de senere muligheder for at få arbejde. I de efterfølgende oversigter har vi samlet de forskellige tilvalg i grupper, hvor venstre kolonne atter angiver antallet af kandidater, og højre kolonne angiver hvor mange af dem der er ansat i fuldtidsstilling. Man kan dele kandidaterne op i fire grupper:

1. En gruppe, der har tilvalg/ sidefag indenfor det humanistiske fakultet. Her medregner vi faget psykologi, da dette fag var placeret ved det humanistiske fakultet på det tidspunkt, hvor kandidaterne har taget deres tilvalg/ sidefag.
81 kandidater \approx 68%
2. En gruppe, der har tilvalg/ sidefag udenfor det humanistiske fakultet. 22 kandidater \approx 18%
3. En gruppe, der har individuelt sammensat tilvalg. 17 kandidater \approx 14%
4. 3 kandidater har intet sidefag/tilvalg (cand.phil.) (2,5%)

De tre grupper med tilvalg/sidefag er af meget forskellig størrelse. Således består gruppen af kandidater med tilvalg indenfor humaniora af hele 81 kandidater, hvor gruppen med individuelt sammensat tilvalg kun består af 17. Når den samlede population er så lille som den er, skal man altså være meget påpasselig med at drage drastiske konklusioner. Man kan højst konstatere nogle tendenser.

Da gruppen med tilvalg på humaniora er relativt stor i forhold til de øvrige grupper, kan man opdele den yderligere i tre grupper:

- 1) En gruppe af "æstetiske fag" eller "kunst- og kulturfag". Denne gruppe består af fagene indenfor Institut for kunst- og kulturvidenskab, som Musikvidenskabeligt Institut lægges sammen med. Vi har valgt at placere film- og medievidenskab i denne gruppe, til trods for, at det ligger placeret under Institut for Medier, Erkendelse og Formidling.
- 2) En gruppe af sprogfag.
- 3) En gruppe af øvrige humanistiske fag.

Musikvidenskabelige kandidater med tilvalg/sidefag på:				
Område	Delområde	Antal	% på delområde	% på område
Humaniora	Æstetiske fag	24	20 %	
	Sprogfag	34	28 %	
	Øvrige fag	23	19 %	
Humaniora i alt		81		67,5 %
Uden for humaniora		22		18 %
Individuelt tilvalg		17		14 %
Uden tilvalg		3		2,5 %
		120		100 %

Hvis man ser nærmere på de enkelte grupper, kan man se fordelingen af tilvalg/sidefag i detaljer sammenholdt med antallet af kandidater i fuldtidsbeskæftigelse. For hver gruppe er den samlede andel af fuldtidsbeskæftigede regnet ud:

1) Æstetiske fag/ kunst- og kulturfag (film- og medievidenskab medregnet)

Fag:	Antal kandidater:	Antal ansatte i fuldtidsstilling:	Fuldtids-ansatte i procent
Dansens æstetik	2	1	
Teatervidenskab/dramaturgi	6	4	
film og medie	8	4	
Kunsthistorie	5	1	
Litteratur	1	0	
Moderne kultur	2	1	
Æstetiske fag i alt	24	11	46%

2) Sprogfag

Fag:	Antal kandidater:	Antal ansatte i fuldtidsstilling:	Antal fuldtidsansatte i procent:
Tysk	2	1	
Engelsk	8	6	
Dansk	10	7	
Fransk	8	5	
Italiensk	3	1	
Spansk	3	2	
sprogfag i alt	34	22	65%

3) Øvrige humaniora (ikke sprogfag/ kunst- og kulturfag, psykologi er her medregnet, da faget indtil fornyligt var placeret under humaniora):

Fag:	Antal kandidater:	Antal ansatte i fuldtidsstilling	Antal fuldtidsansatte i procent:
oldtidskundskab	2	2	
psykologi	4	1	
pædagogik	3	1	
religion	3	1	
retorik	5	1	
Filosofi	1	0	
historie	4	4	
Humanistisk datalogi	1	1	
Øvrige humaniora I alt	23	11	47,8%

4) Fag udenfor fakultetet (psykologi ikke medregnet):

Fag:	Antal kandidater:	Antal ansatte i fuldtidsstilling:	Antal fuldtidsansatte i procent:
Statskundskab	2	2	
Økonomi	1	1	
Matematik	4	2	
Pædagogik	3	1	
Idræt	12	8	
I alt udenfor fakultetet	22	14	64%

Valg af tilvalg/sidefag sammenholdt med andelen af fuldtidsbeskæftigede

Faggruppe	Antal kandidater	Antal ansatte i fuldtidsstilling	Antal fuldtidsansatte i procent:
Humaniora, æstetiske fag	24	11	46 %
Humaniora, sprogfag	34	22	65 %
Humaniora, øvrige fag inkl. psykologi	23	11	48 %
Uden for humaniora	22	14	64 %
Individuelt tilvalg	17	10	59 %
Intet tilvalg	3	3	100 %
I alt	120	71	58 %

Den højeste andel af kandidater med fuldtidsarbejde finder man hos dem, der har tilvalg indenfor sprogfag samt dem, der har tilvalg ved studier udenfor Fakultetet. Her er det tæt på 2/3 af gruppens kandidater, der er ansat i en fuldtidsstilling. Dernæst finder man gruppen af kandidater med individuelt sammensat tilvalg, hvor ca. 59% er ansat i en fuldtidsstilling, svarende til gennemsnittet for alle kandidater. De æstetiske fag/kunst- og kulturfagene klarer sig dårligst med 48% af kandidaterne ansat i fuldtidsstilling, hvilket er tydeligt lavere end hos de øvrige kandidater. Igen skal det dog bemærkes, at undersøgelsen ikke afdækker, hvilke kandidater, der har sammensat en fuldtidsarbejdsuge ud fra to eller flere deltidsstillinger.

Kandidaternes jobtyper

Vi har overordnet valgt at inddele kandidaternes arbejde i fire kategorier: Undervisere, kulturadministratorer, en gruppe der arbejder med formidling, journalistik og marketing samt en gruppe der betragter sig selv som musikere. Da mange af de adspurgte kandidater stykker deres arbejdsliv sammen af flere deltidsjobs, er det ikke udelukket, at nogen kan arbejde inden for flere kategorier. Vi har valgt at placere dem det sted, de angiver som hovedbeskæftigelse.

Der forekommer naturligvis jobs, der ikke synes at falde under nogen af de nævnte kategorier. Disse jobs falder ikke nødvendigvis indenfor et traditionelt "musikfagligt" område. Der er enkelte IT-medarbejdere, bibliotekarer, kirketjenere, omsorgshjælpere, en ansat i sundhedssektoren og en producerassistent ved det kgl. teater. En enkelt forfatter har modtaget Statens Kunstfonds 3-årige arbejdslegat. En anden er tekster og oversætter af film og Tv-programmer. Der er også et par enkelte forskere og ph.d.-studerende. Endelig er der 5 fuldtidsarbejdsløse.

Undervisere

Halvdelen af kandidaterne beskæftiger sig med undervisning og udgør dermed langt den største gruppe kandidater. Af disse undervisere er 2/3 ansat i gymnasieskolen, og heraf er 31 kandidater ansat i en fuldtidsstilling. Dette svarer til 78% af samtlige gymnasieansatte. Gymnasieunderviserne har altså en højere forekomst af ansættelser i fuldtidsstillinger end gennemsnittet på 58% og kandidater, der ikke har ansættelse i gymnasieskolen (40 ud af de 80 resterende kandidater = 50%). 7 kandidater er ansat som folkeskolelærere, hvoraf 2 er mænd og 5 er kvinder. 5 af de 7 folkeskolelærere er ansat i fuldtidsstillinger.

Undervisning

Antal undervisere i alt	61
Andel af samtlige respondenter	50,41%
Gymnasieskolen	
Antal ansatte i alt	40
Antal fuldtidsansatte	31
Andel af fuldtidsansatte i forhold samtlige ansatte i gymnasieskolen	77,50%

Ca. 1/3 af samtlige gymnasieansatte har sidefag udenfor fakultetet, heraf er kun én af disse ikke fra de naturvidenskabelige fakultet. 9 ud af 31 eller ca. 29% af de fuldtidsansatte har sidefag udenfor fakultetet. 8 ud af disse har naturvidenskabeligt sidefag (matematik og idræt). Kun 3 ud af 40 har bifag indenfor den æstetiske faggruppe. Hvis man betragter antallet af fuldtidsansatte har 2 ud af 31 sidefag indenfor kunst- og kulturfagene, det svarer til 7,5. Noget kunne altså tyde på, at det er meget svært at få ansættelse i gymnasieskolen, hvis man har sidefag indenfor kunst- og kulturfagene (måske ikke så mærkeligt, når nogle af dem ikke er gymnasiefag). De "Store" gymnasiefag (dansk, engelsk, historie, matematik) udgør 16/40 dvs. 40%, og 14/31 (45%) af de fuldtidsansatte i gymnasiet. De "Store" humanistiske gymnasiefag (dansk, engelsk, historie) udgør 12/40 (30%) og 12/31 (38%) af de fuldtidsansatte.

Gymnasielærere med tilvalg/sidefag indenfor:	Fuld- og deltidsansatte		Fuldtidsansatte	
Idræt	8	20%	6	19%
Dansk	4	10%	4	13%
Engelsk	4	10%	4	13%
Historie	4	10%	4	13%
Fransk	3	10%	3	10%
Matematik	4	10%	2	6%
Teatervidenskab	2	5%	2	6%
Spansk	2	5%	2	6%
Psykologi	2	5%	1	3%
italiensk/	1	3%	1	3%
oldtidskundskab/	1	3%	1	3%
statskundskab	1	3%	1	3%
Billedkunst	1	3%	0	0%
tysk	1	3%	0	0%
Film og medie	1	3%	0	0%

Ansatte indenfor kulturadministration

En lille femtedel af de adspurgte kandidater er ansat i stillinger, der i bred forstand kan opfattes som kulturadministration, for eksempel som leder af et rytmisk spillested, som salgs- og pr-medarbejder, som DR-producent, en bibliotekschef, tre informationsmedarbejdere, en studiesekretær ved konservatoriet. En enkelt af disse kandidater driver eget firma, der producerer teaterproduktioner og events. 17 af disse 22 kandidater er ansat i fuldtidsstillinger, hvilket svarer til ca. 77% af samtlige kulturadministratorer.

Der er 75% kvinder indenfor denne gruppe. Kandidaterne har altovervejende humanistiske tilvalg – især dansk, engelsk og fransk. Fire af kandidaterne har sidefag indenfor kunst- og kultur. En har dansens æstetik som sidefag, en anden har film- og medievidenskab, en tredje har kunsthistorie, og en fjerde har teatervidenskab.

Ansatte indenfor formidling, journalistik og marketing

Syv kandidater er ansat indenfor formidling, journalistik og marketing, fem i fuldtidsstillinger. Der er flydende grænser mellem denne gruppe og gruppen af kulturadministratorer. Fire af de kandidater, der har klassificeret sig selv som kulturadministratorer, kunne lige så godt klassificeres inden for denne kategori. Fem kandidater arbejder på Danmarks Radio. De fleste kandidater her har sidefag indenfor kunst- og kulturfagene (Film- og medievidenskab medregnet)

Musikere

Denne gruppe er lidt svær at få defineret klart. 24 af kandidaterne fortæller, at de har ansættelse som musikere -- men kun 6 (25%) er ansat i en fuldtidsstilling. 13 har endnu ikke prøvet at have et fuldtidsjob.

14 af kandidaterne indenfor denne gruppe er kvinder, 9 er mænd og 1 har køn uplyst. Et par enkelte af kandidaterne fortæller, at de underviser privat. 2 af kandidaterne er organister. 7 af kandidaterne har ansættelse i en kirke. Gruppen er ikke homogen mht. valg af tilvalg.

Ansatte i den private sektor

Vi har valgt særskilt at se på, hvor mange der er ansat i den private sektor. Denne opdeling går på tværs af de ovennævnte grupper. Informationen her er en anelse mangelfuld her, da de gymnasieansatte kandidater ikke har kunnet angive, om de var ansat på et privatgymnasium eller et offentligt, og de er her alle regnet som offentligt ansatte. Ser man bort fra denne mangel, kan man dog stadig gøre sig et par interessante betragtninger. Allererst er der forholdsvis få, der er ansat i den private sektor. Kun 17 (14 %) af det samlede antal kandidater er ansat i den private sektor udenfor gymnasieskolen. 15 ud af disse er ansat i fuldtidsstillinger.

Betragter man derudover kønsfordelingen hos de 17 privatansatte kandidater, finder man en overrepræsentation af kvinder, idet kun fem ud af de 17 kandidater er mænd. Kandidaterne bestrider meget forskelligartede jobs. Således er tre kandidater ansat som IT-medarbejdere, fire er ansat indenfor kulturadministration, to er ansat i et forlag, to er ansat i KODA, to udfører foreningsrelateret arbejde. En enkelt kandidat er ansat i et pladeselskab, en er ansat et journalistisk erhverv og en er ansat i komponistforeningen.

Konklusion

I det følgende vil vi gennemgå undersøgelsens konklusioner i hovedtræk:

3/4 af kandidaterne har på et eller andet tidspunkt prøvet at have et fuldtidsarbejde, og de fleste af disse har haft et indenfor det første år efter, at de er dimitteret.

Ifølge Magistrenes Arbejdsløshedskasse er der stigende arbejdsløshed for kandidater med musikvidenskab som hovedfag. I januar 2006 er der registreret 14,3% arbejdsløse mod 12,1% i januar 2005 og 11,3% i 2004, hvor den er faldende indenfor de fleste øvrige humaniorafag. Arbejdsløsheden har altså været svagt stigende siden 2004 og lå i januar 2006 en anelse højere end den gennemsnitlige arbejdsløshed for humaniora. Denne stigning kan antagelig delvis forklares med den nye gymnasiereform, hvor musikfaget er blevet nedprioriteret sammenholdt med en stor kandidatproduktion i 2004.

Kandidaternes arbejdsmarked bærer præg af mange deltidsansættelser, idet kun 58% på

KOMMENTARER FRA KANDIDATERNE:

Administratorer mener:

For lidt erhvervsrettet
 MI er for indelukket
 For lidt vejledning
 For meget praktisk
 MI skal være mere videnskabeligt
 MI skal have mere kulturadministration
 Gammeldags undervisning og undervisere.
 Forskerne ved ikke hvordan man underviser pædagogisk
 Pædagogikundervisning mangler på uddannelsen
 Formidlingsfag mangler
 Der skal være mere struktur på studieforløbet
 Mere metodefag ville være godt
 Man mangler undervisnings erfaring når man er færdig
 Man skal have mere kontakt med andre uddannelser
 Man skal lave en opdeling i forsker og underviserlinie
 For bred en uddannelse
 Management ville være en god ting
 Det var et dejligt studiemiljø

interviewtidspunktet var ansat i fuldtidsstillinger.

Kandidaternes valg af tilvalg/sidefag kan have betydning for, om man opnår fuldtidsansættelse. Den højeste andel af kandidater med fuldtidsarbejde finder man i den gruppe af kandidater, der har tilvalg/sidefag indenfor sprogfag samt dem, der har tilvalg ved studier udenfor fakultetet. Her er det ca. 65% af gruppens kandidater, der er ansat i en fuldtidsstilling. Den næsthøjeste andel finder man i gruppen af kandidater med individuelt sammensat tilvalg, hvor ca. 59% er ansat i en fuldtidsstilling. De æstetiske fag/ kunst- og kulturfagene klarer sig dårligst med 48% af kandidaterne ansat i fuldtidsstilling.

Langt de fleste kandidater er ansat i offentligt regi. 21% af de ikke-gymnasieansatte kandidater er ansat i den private sektor.

Vi har valgt at inddele arbejdsmarkedet i fire typer af arbejde. Der er undervisere, musikere, kulturadministratorer samt en gruppe, der arbejder med formidling, journalistik og marketing. Man kan godt være ansat indenfor mere end én gruppe. Arbejdsmarkedets største gruppe består af undervisere. Faktisk udgør undervisere næsten halvdelen af samtlige kandidater. Lidt under 2/3 af disse er ansat i gymnasieskolen. Derudover er knap 1/5 ansat i stillinger, der i bred forstand kan opfattes som kulturadministration, ca. 8% er ansat indenfor formidling, og ca. 20% er i et eller andet omfang ansat i stillinger som musikere.

Der er stor forskel på grupperne m.h.t. om kandidaterne har fuldtidsansættelse eller ej. Således har 78% af de ansatte i gymnasiet og 77% af de ansatte indenfor kulturadministration fuldtidsansættelse. Til gengæld har kun halvdelen af formidlerne og kun 25% af de musikeransatte en sådan fuldtidsansættelse. Over halvdelen af de musikeransatte har aldrig haft et fuldtidsjob.

Kun 7,5% af de ansatte i gymnasiet har sidefag indenfor kunst- og kulturfagene. De "store" gymnasiefag (dansk, engelsk, historie, matematik) udgør 40% af samtlige gymnasieansatte. De "store" humanistiske gymnasiefag (dansk, engelsk, historie) udgør 30%.

Kandidaternes har givet en lang række forskellige kommentarer til, hvad de synes om uddannelsen. Man kan i høj grad stadig spore en "teori-versus-praksis"-diskussion, der efterhånden har eksisteret i mange år – og som især var ophedet i senhalvfemserne. Nogle af kandidaterne efterspørger større "videnskabelighed", mens andre efterspørger en styrkelse af de "praktiske" fag. Det er altså et emne, der bliver ved med at optage kandidaterne efter endt studium. Der er en tilbøjelighed til, at gymnasielærerne efterspørger en styrkelse af "umiddelbart undervisningsrelaterede fag" – såsom brugsklaver, musikledelse samt til dels solofag. Nedenfor har vi prøvet at sammenfatte de væsentligste kritikpunkter:

KOMMENTARER FRA KANDIDATERNE:

Kandidater inden for formidling og journalistik mener:

MI skal være mere erhvervsrettet
Mere æstetik og filosofi ville være godt
Jeg savner formidlingsfag
For meget brugsklaver og for lidt musikhistorie
Savner mere projektorienteret arbejde
Savner mere metodefag
Det var rart med blandingen mellem det praktiske og det videnskabelige

KOMMENTARER FRA KANDIDATERNE:

Undervisere i gymnasieskolen mener:

Musikledelse er godt
Gerne mere praktisk
Mere metode til opgaveskrivning
Jeg ville gerne have lært mere om musik på computeren
Mere distinktion mellem klassisk og rytmisk musik
Mere projektarbejde kunne være et hit
Jeg savnede mere formidling af viden
Deadline på speciale kunne være godt
Det var de bedste år af mit liv
MI er dejligt rent socialt
MI kunne bruge kulturformidling
Man får et kulturchok i gymnasiet
Gymnasiepraktik ville være godt
Mere struktur på specialeforløbet
Mere specialisering mod at blive underviser
Mere solofag
Mere rytmisk musikledelse
Mere pædagogik
Gerne hårdere 1. år. Praktisk prøve ville være godt
Mere brugsklaver og praktiske fag
MV1 opgaver bliver meget specifikke og man får ikke brugt den viden

- 1) Bedre brobygning mellem erhvervsliv og uddannelse – enten ved indførelse af nye fag eller praktikordninger. Der er "for lidt kontakt til Verden udenfor".
- 2) Ønske om flere formidlingsorienterede fag.
- 3) Bedre mulighed for specialisering i uddannelsen – i hvert fald hvis man ikke vil være gymnasielærer
- 4) Underviserne efterspørger gerne pædagogik. De "praktiske" fag påkalder sig en del opmærksomhed. Det afspejler (for os at se) en overordnet tilfredshed med dem, at man ønsker at give dem en større vægtning.
- 5) En stor del af uddannelsen opfattes som "gammeldags".
- 6) Nogle af kulturadministratorerne efterspørger management og kulturadministration.

KOMMENTARER FRA KANDIDATERNE:

Undervisere uden for gymnasieskolen mener

Mere praktisk kunne være rart
 Mere pædagogik blandt underviserne
 For gammeldags undervisning
 Undervisningen bliver tør og kedelig
 Savner bedre faciliteter
 Kedelige undervisere
 Mere ny kompositionsmusik
 Man mangler skriverutine i studieføreløbet
 Mere fokus på formidling
 Fagene skal 'snakke' bedre sammen
 Teori og metode er godt
 Godt med skelnen mellem teori og praksis

Man skal huske, at besvarelsene er indhentet for godt to år siden og at respondenternes uddannelsesforløb er afsluttet for 3-9 år siden. Der er i denne periode sket en række væsentlige ændringer af musikstudiet. Men under alle omstændigheder er kandidaternes oplevelse af deres uddannelse og deres jobsituation væsentlige input til udviklingen af uddannelsen fremover.